

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กรมควบคุมโรค สำนักโรคติดต่อทั่วไป โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๙๐ ๓๑๙๒ โทรสาร ๐ ๒๕๔๙๐ ๘๘๗๗
ที่ สธ.๐๔๗๒๑/๑๖๗๔

ห้องรองเลขาธิการฯ (3)
เลขรับ ๗๐๒
วันที่ ๕ ๘.๙.๒๕๖๐
หนังสือขอความ

ลาก่อน ๙๕๐๙
เลขรับ:
วันที่:
เวลา:

๙๕๐๙
๕ ก.ย ๘.๙.๒๕๖๐

เรื่อง ประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย
เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศเริ่มเปลี่ยนแปลงส่งผลให้มีอากาศหนาวเย็นปกคลุมหลายพื้นที่ ทั้งในบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงและป่าไม้ เริ่มมีอากาศหนาวเย็นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ที่อุณหภูมิตกลงต่อเนื่อง มีโอกาสเกิดโรคติดต่อหลายชนิดเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยว

เพื่อให้การเตรียมความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ กรมควบคุมโรค จึงออกประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย เพื่อเตือนให้ประชาชนทั่วไประมัดระวัง และดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพื่อลดโอกาสเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูหนาว รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเผยแพร่ข้อมูลประกาศดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

เรียน เลขาธิการฯ ๖๓)

เพื่อโปรดทราบและพิจารณา ๒๐๘๘

ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางทิพยา ตั้งสิริสกุล)

เลขาธิการกรม

๕.๑ ๘.๙.๒๕๖๐

มอบสำเนาแก่ กอง..... พน ค้านการ

๘ ๘.๙.๒๕๖๐

(นายสมชาย ปรีชาทริกิจ)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาอาหารและยา
รักษาการแทนรองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

ธนา ธรรม

(นายธนา ธรรม)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมควบคุมโรค

เรียน หัวหน้า ๑๔๙๙

เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

๘ ๘.๙.๒๕๖๐

(นางทิพยา ตั้งสิริสกุล)

เลขาธิการกรม

๕.๓ ๘.๙.๒๕๖๐

๘ ๘.๙.๒๕๖๐

๘

(นางสาวอรุณรัตน์ จันประภา)

หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

๕ ๘.๙.๒๕๖๐

เรียน เดชะอธิการฯ/รองเดชะอธิการฯผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ
ผู้อำนวยการสำนักฯ/เลขานุการกรม/ผู้อำนวยการกองฯ
ผู้อำนวยการกลุ่มฯ/ผู้อำนวยการศูนย์ฯ/หัวหน้ากลุ่มฯ
เพื่อโปรดทราบ

@58

สำเนา	สำเนา
รับที่.....	14110
- 6 พ.ย. 2560	ปฏิบัติราชการแทนเลขานุการกรม
เวลา.....	11.33

นางสาวอริกา จันประภา (ล)

หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

- 6 พ.ย. 2560

บริหาร Pre พัฒนาระบบ

Post กำหนดฯ นโยบายฯ

แผนไทยฯ โปรดทราบ โปรดพิจารณา

ไปรษณีย์ไทย .....

นายสุชาติ จงประเสริฐ
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักฯ

กุณ รัชนีวรรณ
โปรด แจ้งเวียน
 ปิดประกาศ
 .....

นางสาวสุกัญญา ศรลัมภ์
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย

เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศเริ่มเปลี่ยนแปลงส่งผลให้มีอาการหน่วยเสื่อมคลุมหลายพื้นที่ ทั้งในบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงและป่าไม้ เริ่มมีอากาศหนาวเย็นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ที่อุณหภูมิตกลงต่อเนื่อง มีโอกาสเกิดโรคติดต่อหลายชนิดเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและนักท่องเที่ยว

กรมควบคุมโรคในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทการกิจกรรมเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ มีความห่วงใยในสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงขอให้ประชาชนทุกคน ดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ เพื่อลดโอกาสเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและภัยสุขภาพที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูหนาว ดังนี้

๑. โรคติดต่อ ได้แก่

- ๑.๑ โรคไข้หวัดใหญ่
- ๑.๒ โรคเมือ เห้า ปาก
- ๑.๓ โรคอุจจาระร่วงจากไวรัสในเด็ก

๒. ภัยสุขภาพ ได้แก่

- ๒.๑ ภัยจากการจราจรทางถนน เนื่องจากหักคนวิสัยการขับขี่yanพาหนะที่ลดลง เมื่อมีหมอกน้ำค้าง

- ๒.๒ ภัยจากการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ในที่พักตามสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่สูง ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รายละเอียดของโรคติดต่อและภัยสุขภาพปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗/๒๕๖๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสุวรรณชัย วัฒนา ยิ่งเจริญชัย)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

รายละเอียดโรคติดต่อและภัยสุขภาพ
แบบท้ายประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐
ลงวันที่ ๒๗/ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. โรคติดต่อ

๑.๑ โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)

โรคไข้หวัดใหญ่เป็นโรคติดต่อที่ระบบได้ง่ายและกว้างขวาง เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอน札 (Influenza virus) พบรอยaltyได้ในคนทุกอายุ แต่ในเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง อาจเกิดอาการป่วยรุนแรงและมีโรคแทรกซ้อนได้ การฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ทุกปีในกลุ่มเสี่ยง เป็นมาตรการในการป้องกันและควบคุมโรคที่สำคัญ

การติดต่อ เชื้อไวรัสที่อยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลายของผู้ป่วยแพร่ติดต่อไปยังคนอื่น ๆ โดยการไอจามรถกันโดยตรงหรือหายใจอาฟอยละของเข้าไป หากอยู่ใกล้ในระยะ ๑ เมตร บางรายได้รับเชื้อทางอ้อมผ่านทางมือหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส ซึ่งเชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางจมูก ตา ปาก

อาการ ผู้ป่วยจะมีไข้แบบทันทีทันใด (ไข้ ๓๘°C ในผู้ใหญ่ ส่วนในเด็กไข้มากจะสูงกว่า) ปวดศีรษะ หน้าสั้น ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ อ่อนเพลียมาก และอาจพบอาการคัดจมูก เจ็บคอ อาจมีอาการไอจากหลอดลมอักเสบ อาการรุนแรงและป่วยนานกว่าไข้หวัดธรรมดากา ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะหายเป็นปกติภายใน ๑ - ๒ สัปดาห์ แต่มีบางรายที่มีอาการรุนแรง ควรรับพับแพทย์ เนื่องจากอาจมีภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญ คือ ปอดอักเสบ ซึ่งทำให้เสียชีวิตได้

การป้องกัน โดยการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล ไม่ใช่องไข้ร่วมกับผู้อื่น หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ที่มีอาการไข้หวัดหรือสถานที่แออัด และในกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง บุคลากรทางการแพทย์ และผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีกรรม ควรรับการฉีดวัคซีนทุกปี

๑.๒ โรคมือ เท้า ปาก (Hand Foot and Mouth Disease)

โรคมือ เท้า ปาก เกิดจากเชื้อไวรัสในตระกูลโอนเทอไวรัส (Enterovirus) มักพบในกลุ่มเด็กโดยเฉพาะอายุต่ำกว่า ๕ ปีที่อยู่ร่วมกัน เช่น ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล เป็นต้น เชื้อชนิดที่พบบ่อย คือ ไวรัสโคคแซกกี เอ๑๖ อาการมักไม่รุนแรง ผู้ป่วยจะหายเป็นปกติภายใน ๗ - ๑๐ วัน บางรายอาจเกิดจากการติดเชื้อไวรัสโอนเทอโว ๗๑ ซึ่งอาจมีอาการทางสมองร่วมด้วย

การติดต่อ เชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกายทางปากจากการที่เชื้อติดมากับมือหรือของเล่นที่ปนเปื้อนจุจาระ น้ำลาย น้ำมูก น้ำจากตุ่มพอง หรือแผลของเด็กที่ป่วย รวมไปถึงการไอจามรถกัน เด็กที่คลุกคลีและเล่นกับเด็กที่ป่วยยังมีโอกาสติดเชื้อได้สูง

อาการ มีไข้ เบื้องอาหาร อ่อนเพลีย อาจป่นเจ็บในปากลิ้นน้ำลายไม่ได้ พบรอยแผลอักเสบในปากที่เพดานอ่อนลิ้น กระพุ้งแก้ม ต่อมมาเกิดผื่นแดงหรือตุ่มใสขนาดเล็กซึ่งมักไม่คันที่บริเวณฝ่ามือ นิ้วมือ ฝ่าเท้า และอาจพบที่ก้นหรือหัวเข่าได้

การป้องกัน โดยการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล หมั่นล้างมือทุกครั้งก่อน - หลังรับประทานอาหารและเล่นของเล่น และทุกครั้งหลังขับถ่าย หมั่นทำความสะอาดของเล่น ของใช้ต่างๆ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ที่มีอาการหรือสถานที่แออัด ไม่ควรนำเด็กเล็กไปในชุมชนช่วงที่มีการระบาด เช่น สนามเด็กเล่น สถานศูนย์ที่มีของเล่นเด็กร่วมกันภายในห้องสรรพสินค้า สรรว่ายน้ำ เป็นต้น

๑.๓ โรคอุจาระร่วงจากไวรัสในเด็ก

อุจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี มีเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) เป็นสาเหตุสำคัญของโรคนี้ พบรากในช่วงที่มีอากาศหนาวเย็น โดยทั่วไปโรคหายได้เอง ควรให้รับประทานน้ำเกลือแร่เพื่อป้องกันการขาดน้ำและเกลือแร่ ผู้ป่วยเด็กบางรายต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากมีภาวะขาดน้ำ และกรณีที่เป็นรุนแรงจะมีภาวะข้อคัดซึ้นเสียชีวิตได้

การติดต่อ โดยการรับประทานอาหารและน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสโรต้า

อาการ ถ่ายเป็นน้ำร่วมกับอาการไข้และอาเจียน อุจาระมีลักษณะเป็นฟองกลิ่นเหม็นเปรี้ยวหรือกลิ่นกรด เมื่อถ่ายบ่อยจะระคายผิวนังเป็นผื่นแดงบริเวณรอบ ๆ ทวารหนัก

การป้องกัน โดยการรับประทานน้ำสะอาดและอาหารปุงสุกใหม่ หมั่นล้างมือทุกครั้งก่อน - หลังรับประทานอาหารและเล่นของเล่น และทุกครั้งหลังขับถ่าย หมั่นทำความสะอาดของเล่น ของใช้ต่าง ๆ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเชื้อไวรัสทนทานในสิ่งแวดล้อมสามารถติดมือหรือติดอยู่ตามของเล่น เสื้อผ้าหรือสิ่งของเครื่องใช้ได้เป็นเวลานาน ปัจจุบันมีวัคซีนป้องกันไวรัสโรต้าสำหรับเด็กเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

๒. ภัยสุขภาพ

๒.๑ ภัยจากการจราจรทางถนน เนื่องจากหศนวิสัยการขับขี่yanพาหนะที่ลดลงเมื่อมีลมออกน้ำค้าง

ช่วงปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว หลายพื้นที่มีลมออก掠จัดในยามเช้าและกลางคืน โดยเฉพาะจังหวัดในพื้นที่สูง เนื่องจากอุณหภูมิอากาศที่เย็นลง ไอน้ำกลั่นตัวกลายเป็นหมอก ซึ่งบดบังหศนวิสัยในการขับขี่yanพาหนะ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มักเดินทางไปสัมผัสอากาศหนาวอาจไม่คุ้นชินเส้นทาง จึงขอผู้เดินทางมีความระมัดระวังในการขับขี่yanพาหนะ ตรวจสอบสภาพรถ โดยเฉพาะไฟหน้าและไฟท้ายรถ ศึกษาเส้นทาง ลดความเร็วของการขับขี่ลง ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันอันตรายจากลมออกน้ำค้างที่บดบังหศนวิสัยการขับขี่yanพาหนะ

๒.๒ ภัยจากการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ในที่พักตามสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่สูงภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในช่วงฤดูหนาว สถานที่ท่องเที่ยวที่มีอากาศหนาวเย็นในพื้นที่สูงทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีที่พักบางแห่งใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ซึ่งจะเผาไหม้ออกซิเจนเพื่อทำความร้อน รวมถึงผลิตคาร์บอนไดออกไซด์ และคาร์บอนมอนอกไซด์ เมื่อสูดดมเข้าไปจะทำให้มีเม็ดเลือดแดงจับออกซิเจนได้น้อยลง ร่างกายขาดออกซิเจนทำให้มีอาการวิงเวียนศีรษะ ปวดศีรษะ มึนง หน้ามืด หายใจลำบาก คลื่นไส้ อาเจียน ซึม หมดสติ และเสียชีวิตได้

คำแนะนำสำหรับผู้ที่ใช้เครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑) สังเกตอาการระหว่างใช้ห้องน้ำ เช่น วิงเวียน หน้ามืด หายใจลำบาก เป็นต้น หากพบอาการดังกล่าว ควรรีบออกจากห้องน้ำ หรือทำการช่วยเหลือทันที

๒) ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง โรคระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น ควรระมัดระวังในการอาบน้ำเป็นเวลานานจากเครื่องทำน้ำอุ่นระบบแก๊ส

๓) ควรเปิดประตูห้องน้ำทิ้งไว้ ๑๕ นาที เพื่อให้อากาศถ่ายเทก่อนที่จะเข้าไปอาบน้ำ

๔) หากมีผู้ใช้ห้องน้ำนานผิดปกติให้สอบถาม หากไม่มีเสียงตอบกลับให้รีบเข้าไปช่วยเหลือ เพราะอาจหมดสติ ในห้องน้ำ

ทั้งนี้ เจ้าของที่พักที่มีการใช้เครื่องทำน้ำอุ่นแบบใช้ระบบแก๊ส ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) ตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐาน และการบำรุงรักษาเครื่องทำน้ำอุ่นที่ใช้ระบบแก๊ส

๒) ตรวจสอบการร่วมและปริมาณการสะสมของก๊าซในสถานที่พักอยู่เสมอ

๓) ห้องน้ำหรือห้องพักควรมีพื้นที่กว้างเพียงพอและมีช่องหรือพัดลมระบายอากาศที่เหมาะสมและได้

มาตรฐาน

๔) ติดป้ายเตือนอันตรายและระบุวิธีการใช้งานเครื่องทำน้ำอุ่นที่ถูกต้องให้ชัดเจน ~